

Jediným místem, kde se scházelo všechno obyvatelstvo za jiným účelem než pracovním, byl vesnický kostel. Ptenický kostel podle tradice vznikl přibližně ve stejné době jako kostel ve Stínavě někdy ve 12. století a je zasvěcený sv. Martinovi. Pozdějšími stavebními úpravami sice získal na rozsahu, zároveň však ztrácel znaky původního slohu a architektonické hodnoty. Hynek ze Zvole, kterému Ptení patřilo v letech 1464-1480, daroval kostelu pravidelný plat ve výši 5 hřiven grošů. V následující době si tento obnos přisvojoval Jan z Bílovic a po něm jeho bratři, které r. 1492 pro neoprávněnost jejich jednání zažaloval Vítek ze Ptení. Závětí z roku 1501 odkázal Hanuš Němec z Hejčína ptenickému kostelu tři a půl hřivny grošů. Se Šarovci, kteří byli nekatolíky, přestoupili k nekatolictví i obyvatelé vesnice. Kolem r. 1620 byla ptenická farnost nekatolická a ještě o čtyři roky později se ve Ptení zdržoval predikant. Protireformaci provedl kostelecký farář Jakub Capricius, jehož pozdější působení v hodnosti děkana v Prostějově dokumentuje řada velmi nepříznivých svědectví jeho současníků. Roku 1677 byla ve Ptení zřízena samostatná administratura a to bylo jedním z důvodů, proč Jan Baptista Karel Miniati dal vybudovat na východní straně kostela rodinnou hrobku, ve které byl r. 1695 pohřben. Vstup do krypty pokrývala kamenná deska, umístěná na úrovni dlažby před oltářem. Dr. Hrazdil v písemnostech fary zjistil, že kromě dalších příslušníků rodu Miniati zde „sub ara maiori“ (pod hlavním oltářem) našel místo posledního odpočinku hrabě Karel Hubert z Oudaille. Do Ptení byl převezen z Olomouce, kde zemřel v roce 1750 ve věku 82 let. Počátkem 18. století byl kostel rozšířen nákladem 300 zlatých, které takto vrátila Anna Miniatiová, když si před tím stejný obnos půjčila z kostelních peněz do hry v karty. V roce 1850 byl starý dřevěný strop kostela nahrazen omítkou, v roce 1863 byl zvýšen o tři metry a nahrazen klenutím. Tehdy byla také stržena věžička při hlavní věži. Věžní hodiny pocházejí z roku 1855. Při obnažení zdiva v roce 1947 bylo možné vidět na pravé straně před kaplí zazděný gotický portál. V makovici věže, vysoké 35 metrů se nacházejí písemné záznamy z konce 18. století, doplněné listinami a mincemi z let 1863 a 1947. Na obvodu kostela býval hřbitov, ze kterého se dochovaly dva náhrobní kameny. Německy psané nápisy mají následující znění: "Pomník Jana Keyetona, vrchnostenského revírníka, věnovaný od jeho příznivců. Zemřel 26. září 1824 ve věku 58 let." "Zde odpočívá Anna Sechertová, narozená 6. června 1752, zemřela 4. prosince 1830." Počátkem 19. století již hřbitov nepostačoval svému účelu (tehdy zde byli pohřbíváni obyvatelé Starého a Nového Ptení, Zdětína, Nechutína, Holubic a Ptenického Dvorku), a proto byl r. 1836 zrušen. V roce 1850 byla odstraněna zeď, která oddělovala hřbitov i s kostelem od vesnice. Při některých povrchových úpravách zde však ještě později byly nacházeny kosterní pozůstatky, které byly ukládány do zamřížovaného okénka větrací šachty na východní straně kostela. Na dnešním hřbitově se začalo pohřbívat současně se zrušením starého hřbitova, v roce 1890 však musel být zvětšen v obou rozměrech. V nejnovější době byl hřbitov rozšiřován v letech 1964 - 1965. Přes všechny proklamace o náboženské svobodě se pomalu začalo schylovat k náboženskému útlaku. Už před únorem 1948 se stát pokoušel o zrušení většiny církevních svátků, pod tlakem veřejnosti nakonec vláda od tohoto záměru ustoupila. Stále častěji se však naléhalo na občany, aby pracovali i v neděli. Komunisté začali obviňovat křesťany ze sabotáže, když se nedělních směn nechtěli zúčastnit. Tato doba však věřící lid velmi semkla a stmelila ve velmi silné společenství, které bylo schopno čelit útlakům režimu mnohem lépe. I přes tuto velmi těžkou a náboženský nepřející době byl život v ptenické farnosti velmi aktivní. V 70 a 80 letech byla provedena

výměna střechy na kostele i na faře, nová omítka na faře a velké změny v interiéru kostela. Nový oltář, sedes a ambon z mramoru, přemístění obrazu sv. Martina z hlavního oltáře na boční mezi sochy sv. Cyrila a Metoděje a na oltář byl umístěn velký dřevěný kříž. Také byla zrušena kazatelna a byla pořízena nová křížová cesta a vše ostatní bylo renovováno. Velkou událostí bylo pořízení tří nových zvonů v r. 1986 a to sv. Martin, Maria a Václav ze zvonařské dílny paní Ditrichové z Brodku u Přerova. Byly vystaveny v Praze a pak posvěceny a instalovány na věži kostela. V roce 1989 17. listopadu se konečně podařilo sametovou revolucí potlačit totalitní režim a nastolit demokracii. Urovnat však pošramocené vztahy mezi lidmi a společnostmi bylo velmi těžké. Ukázalo se, že tento proces bude trvat velmi dlouho. Pozitivním jevem však byla velká euforie lidí z nabyté svobody, která se také projevila velkým přílivem věřících do všech kostelů. Do farnosti byli přidělováni kněží Salesiáni, kteří měli velký podíl na duchovním růstu mládeže a na její výchovu. V 90 letech se prováděla značná renovace fary a její modernizace. Bylo pořízeno zabezpečovací zařízení do kostela a vysoušecí kanál kolem celého kostela, který zaručil vysušení základů. V r. 1998 započala velmi nákladná renovace kostela, kdy byla provedena nová omítka na kostele a po té celá střecha a věž kostela. Při obnově věže byla otevřena zlatá koule na vrcholu (obsah koule). Byla obnovena sanktusová věžička na střeše kostela a kamenný portál ve zdi kostela byl zrekonstruován a ponechán odhalený. V roce 1999 byla v naší farnosti po dlouhé době primiční mše svatá našeho rodáka a spolubratra Josefa Opluštila. Pro farnost to byla velká pocta, že mohla dát ze svých řad kněze. V neděli 4. června 2000 přistoupilo v kostele sv. Martina osmdesát dva biřmovanců z osmi farností po několikaměsíčních duchovních přípravách k přijetí svátosti biřmování, kterou podle církevních zvyklostí uděluje biskup. Do Ptení přijel tento obřad provést olomoucký arcibiskup Jan Graubner, jenž zároveň celebroid slavnostní mši svatou, určenou právě biřmovancům, jejich kmotrům a rodinným příslušníkům. V závěrečné promluvě neformálně vyzval k prohlubování křesťanství a v neslevování z morálních hodnot. Stejný obřad se konal ve Ptení naposled před téměř třemi desítkami let a jen z domácí farnosti přijalo svátost třicet dva mladých lidí. Po roce 2000 se začíná projevovat vyšší životní úroveň a velký odliv věřících. Euforie z nabyté svobody již opadla a lidé začali propadat materialismu a jen velmi pozvolna se začínají vracet k mravním hodnotám. Je s podivem, že v této době se v naší farnosti konala další primiční mše a to Michala Šálka v r. 2004. Farnost je velmi hrdá na to, že z ní vzešel další novokněz. V této době se začal projevovat velký nástup elektrotechniky do všech odvětví a z toho vyplývají i další události ve farnosti. Byl pořízen zabezpečovací systém fary, počítač pro vedení veškerých agend a také ADSL připojení do sítě internetu. Nové ozvučení kostela s bezdrátovým mikrofonem a pohon zvonů lineárními motory. Byla provedena také velká rekonstrukce varhan. Do budoucna pevně věřím, že naše farnost bude živá a aktivní v duchovním životě a bude se dále rozvíjet.